

2.2. Bevillingsreglerne

Grundloven indeholder få, helt overordnede regler om bevillingssystemet. Af § 46, stk. 2, fremgår, at ingen udgift må afholdes uden hjemmel i den af Folketinget vedtagne finanslov eller i en af Folketinget vedtaget tillægsbevillingslov eller midlertidig bevillingslov, og § 46, stk. 1, fastslår, at skatterne ikke må opkræves, forinden finansloven eller en midlertidig bevillingslov er vedtaget af Folketinget.

Ud over disse få, centrale grundlovsbestemmelser findes det generelle regelsæt om det statslige budget- og bevillingssystem i *budgetvejledningen*. Budgetvejledning 2001 er udsendt med Finansministeriets cirkulære af 9. maj 2001.

Bestemmelserne i budgetvejledningen er en del af de forudsætninger, hvorunder bevillingerne på finansloven gives. For den enkelte bevilling på finansloven kan der i anmærkningerne i særlige tilfælde være angivet disponeringsforudsætninger, der er specielle for den pågældende bevilling og som afviger fra budgetvejledningens almindeligt gældende regler. Disse særlige bestemmelser søges samlet i en boks under overskriften *særlige bevillingsbestemmelser*. Herudover kan der for de enkelte statslige institutioner af vedkommende minister være fastsat rådighedsindskrænkninger med hensyn til institutionernes bevillingsanvendelse.

Bevillingsbegrebet

En bevilling er en bemyndigelse til en minister til at afholde udgifter eller modtage indtægter i finansåret, dvs. til at disponere med udgifts- og indtægtsmæssige konsekvenser i bevillingsperioden.

Ved udarbejdelsen af statens budget anvendes retserhvervelsesprincippet som periodiseringsregel. Det indebærer, at en udgift anses for afholdt og en indtægt for modtaget, når et retsligt krav på et veldefineret beløb kan gøres gældende.

En udgift anses for afholdt, når levering af en vare eller ydelse har fundet sted, eller et arbejde er udført. På tilsvarende måde anses en indtægt for modtaget, når en leverance fra staten af varer eller ydelser er effektueret. Når udgifter og indtægter ikke hidrører fra levering af varer og ydelser, anses en betaling for afholdt eller en betaling for modtaget, så snart beløbet kan opgøres og senest på betalingstidspunktet. Som eksempler på sådanne udgifter og indtægter kan nævnes lovbundne udgifter, skatter og afgifter.

For tilsagn om tilskud og udlån anses en udgift for afholdt, når staten meddeler et bindende tilsagn og derved påtager sig en forpligtelse, uanset om udbetalingen vil ske i indeværende eller et senere finansår.